

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ภาวะซึมเศร้าในมารดาหลังคลอด โรงพยาบาลน่าน

ผู้เขียน นายเกรียงยุทธ ก้อนทอง

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต(สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ กั้นระรักษา

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.คารารรรณ ต๊ะปิ่นตา

กรรมการ

บทคัดย่อ

มารดาหลังคลอด มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดภาวะซึมเศร้า เพราะเกิดความเครียดจากการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา ดังนั้นการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในมารดาหลังคลอด จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องค้นหาผู้ป่วยในระยะเริ่มแรก เพื่อให้การวินิจฉัย และลดความรุนแรงของโรค

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาภาวะซึมเศร้าในมารดาหลังคลอด เลือกลุ่มตัวอย่างจำนวน 315 ราย ตามเกณฑ์การคัดเลือกจากมารดาหลังคลอด 6 สัปดาห์ ที่มารับบริการตรวจภายหลังคลอด ณ ห้องตรวจหลังคลอดโรงพยาบาลน่าน ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล และแบบประเมินภาวะซึมเศร้า CES-D วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาไม่พบภาวะซึมเศร้าในมารดาหลังคลอด ทั้งนี้อาจเนื่องจากมารดาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-35 ปี มีจำนวนบุตร 1-2 คน สภาพเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับปานกลาง มีความต้องการมีบุตร มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี และได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมที่ดี ทำให้มารดาสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนผ่านเข้าสู่บทบาทการเป็นมารดาได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงไม่พบภาวะซึมเศร้าในมารดาหลังคลอด

ผลการศึกษานี้ สามารถใช้เป็นความรู้พื้นฐานสำหรับพยาบาล ในการวางแผนการคัดกรองและค้นหามารดาหลังคลอด ที่มีภาวะซึมเศร้า เพื่อวินิจฉัยโรค ให้การรักษาพยาบาลตั้งแต่ในระยะเริ่มแรก และลดความรุนแรงของโรค

Independent Study Title Postpartum Depression Among Mothers at Nan Hospital

Author Mr. Kriangyut Konthong

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Kannika Kantaruksa Chairperson

Associate Professor Dr. Daravan Thapinta Member

ABSTRACT

Postpartum women are at risk for depression as they experience stress due to the adaptation of their maternal role. As such, postpartum depression screening is needed for early detection, diagnosis and decrease severity of depression.

This descriptive study was conducted to examine postpartum depression. Using purposive sampling, 315 six-week postpartum women were recruited from Nan Hospital Post-Partum Clinic during May-July, 2005. Research instruments consisted of demographic data and CES-D scale. Data were analyzed using descriptive statistics.

Results revealed that postpartum depression was not found. Majority of postpartum women were age 20-35, had 1 or 2 children, moderate socioeconomic status, desired to be pregnant, and had good family relationships and social support. The data suggests that postpartum women could adapt to their changing maternal role as well as transition. Consequently, postpartum depression could not be found in this study.

The findings provide knowledge regarding postpartum depression for nurses in planing for screening, detection, diagnosis early treatment and care, as well as decrease severity of depression.